

Iskva vsek dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Glasbene številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v vsakih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Sijli, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Poročilo iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, u. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — oglasom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, omaritice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbo brez dopolne naročnine se upravlja ne ovr. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastni konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konzorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštano-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 31. Brzobjavka generala Saharova na glavni štab od včeraj poroča: Japonci so danes ob 5. uri zjutraj do 9. ure zvečer napadali naše prednje čete pri Liaojangu. Streljanje s topovi in s puškami je doseglo samrtne vrhunce. Najhujše so na skakovali Japonci naše pozicije v centru in na desnem krilu. Mnogo napadov sovražnika je bilo odbitih in naše čete so na vsej fronti tudi večkrat naskočile Japonce. Prišlo je do boja z bajonetmi. Več pozicij, ki so jih Japonci med bojem zavzeli, smo jim mi koncem boja zopet vzeli. Naše topništvo je vpešno tekmovalo z japonskim. Proti 4. uri popoldne smo zapazili, da skušajo znatne sovražne čete obkrožiti naše levo krilo. Prišlo nam je iz glavne armadne rezerve na pomoč nekoliko bataljonov, od katerih je oddelk maršal proti japonskemu krilu ter je po trdovratnem boju preprečil, da nas niso obkrožili. Konečno so se morali Japonci umakniti.

PETROGRAD 31. Brzobjavka generala Saharova poroča nadalje: Boj je trajal do noči ter je ponehal šele ob 9. uri zvečer. Naše čete so se hrabro držale.

Vest od 26. t. m., ki smo jo vsem čitam priobčili, da je hrabra portarturska posadka odbila vse naskoke Japoncev, je bila sprejeta z velikim veseljem, ter je vojske navdušila, da jih napeljuje željo, da posnemajo izgled svojih tovarišev.

Naše zgube še niso ugotovljene, vendar so velike. Računajoč po ranjenih, ki so bili obvezani, utegnemo znašati naše zgube 3000 mož. Zgube Japoncev morajo biti tudi zelo velike.

Poročilo lista „Novi kraj“ o boju pred Port Arturjem dne 23. t. m.

ČIFU 31. Včeraj semkaj došla številka lista „Novi kraj“ od dne 26. t. m. ima sledeče poročilo o bojih pred Port Arturjem: Po tridnevni ljutih naskokih so Japonci dne 23. t. m. počivali do večera. Okolo 11. ure po noči so prodrli z znatnimi silami do močne utrdbe Zaridontvi na desnem ruskem krilu. Japonci so se vkljub našemu streljanju povsem skrivaj priplazili do planjave, ki se razprostira pred utrdbo. Od tam so navahili na utrdbo, toda bili so z groznim ognjem na vseh straneh odbiti, le en japonski oddelk je prodril prek mrtvih trupel padlih vojakov do utrdbe, toda branitelji so jih z bajonetmi odpodili, provzročivši jim velike zgube. Med tem je sovražnik dobil ojačenja ter je nevtrajeno ponovil naskok, toda bil je zopet odbit in tudi tretji poskus se valed smrtonosnega ognja Rusov ni posrečil. Japonci so baje o tej priliki za napadajočimi kolonami odstreljali

granate, ter s tem opomnili vojake na dolžnost, da zmagajo ali umrejo.

Rusi so od svoje strani zahtevali ojačenja za slučaj, da ponovi sovražnik svoje naskoke, česar pa ni storil. Naslednjega dne se je vnel boj med obema topništvii. Kapitan Lebedev, ki je zapovedoval oddelku pomorščakov, je stopil na zid ter vstrelil z samokresom nad 20 Japoncev.

ČIFU 31. Preko kupa mrljev je sovražnik vedno z nova poskušal, da bi splezal čez zid. Po tretjem naskoku je bil kapitan Lebedev vsled eksplozije neke granate ubit. General Gorobatovski, ki je za šest moči čul v trdnjaviških okopih, je streljanje osebno vodil. Japonsko topništvo je zelo poškodovalo utrdbe, tako, da je moral general Gorobatovski ukazati vojakom, naj iščejo zaščito v rovih. Ob 10. uri so Japonci nastavili svoje gorske topove v tako pozicije, da so jo naši lahko vspešno obstreljavali. Okolo poldne so zapazili dva japonska oddelka, toda oba sta se kmalu umaknila pred ruskim ognjem. Ob 2. uri popoldne so Japonci pričeli marširati z 12 topovi proti Palicangju.

Ob 6. uri zvečer je bil napad Japoncev na južno-vzhodni ruski fronti ob velikih zgbah Japoncev odbit. Sotnik Steninaški je z malim oddelkom vspešno odbil dve japonski bateriji. Japonci se poslužujejo za utrdbe kamnatih kitajskih hiš.

O boju pri Liaojangu.

BEROLIN 31. »Berliner Tageblatt« so sporočili iz Petrograda: Do včeraj popoldne so došli o boju pri Liaojangu ugodne vesti. Japonske baterije so zelo spretno prikrile. Na vzhodni fronti so pa Japonci prenehali s prodiranjem. Na sibirski armadni voj je že na svojem mestu. V Petrogradu se nadejajo zmage.

BEROLIN 31. Včeraj popoldne je prejel »Lokal-Anzeiger« poročilo iz Liaojanga: Odločilna bitka je pričela danes ob 4. uri zjutraj. Od tedaj gromijo neprenehoma topovi in se sliši streljanje s puškami. Vsihve okolo so edneke ogajenim goram. Japonci so pričeli napad vzhodno od Liaojanga ob reki Taitsiho, toda bili so odbiti.

Še danes se vrši ljut boj izlasti južno in južno-zapadno od Liaojanga; posameznih strellov ni možno več razločevati. Viborčki polk, čegar imejitelj je cesar Viljem, ide ravno sedaj v boj. Ruska vojska se nadeja zmage. Skupno število vojakov obeh strank se ceni nad pol milijona. Bitka utegne trajati več dni. Jaz se nadejam šest kilometrov južno od Liaojanga. Brzobjavko sem odpisal po nekem slu, dočim jezdim dalje.

BEROLIN 31. Iz Petrograda so pa brzobjavili »Lokal-Anzeiger«: Japonsko topništvo je pričelo danes zjutraj streljati vsled česar so prišle v genj sprednje straže. Najhujše streljanje je bilo na južno vzhodni strani. Do 9. ure je trajalo gromenje skaka-

joših šrapnelov, zdaj je nekoliko mirneje. Ogenj in dim skakajočih šrapnelov je dobro videti iz Liaojanga. Dosedaj niso šrapneli napravili mnogo škode.

Japonsko poročilo o bojih okolo Liaojanga.

TOKIO 31. (Uradno). O bojih, ki so se vršili dne 25., 26., 27. in 28. t. m. v smeri proti Liaojangu, se poroča: Dne 25. t. m. je prišel napad na sovražnika, ki se je udeležil v močni poziciji na nekem strmeh hribu, 23 milj južno-vzhodno od Liaojanga. Do večera dne 25. t. m. se je posrečilo japonskemu centru po napadu z bajoneti vzeti rasko pozicijo, toda levo in desno krilo sta se nadalje trdovratno upirala. Dne 26. t. m. prišel boj z nova, toda Rusi so vztrajali v svojih pozicijah. — Pozno v večer je desno japonsko krilo odbilo levo krilo Rusov ter zaplenilo 8 topov. Dne 27. t. m. so vse japonske kolone pričele zopet boj in ob solnčnem zahodu je bila vsa črta sovražne pozicije v rokah Japoncev, ki so zgubili približno 2000 mož.

Istodobno se marširale druge japonske armade proti Anšandšinu, odkoder se je sovražnik umaknil brez boja.

V Liaojangu pričakujejo napada Japoncev.

PARIZ 31. Raymond Recouly, specialni dopisnik »Temps« v ruskem glavnem stanu v Liaojangu je brzobjavil dne 30. avg. ob 1. uri 21 min. zjutraj:

Dvatisoč Japoncev z 700 topovi se pripravila napasti skupne ruske sile na vsej črti utrjenih pozicij, ki obdajajo Liaojang od jage in vztoka. Nobeno znamenje ne kaže, da bi se hoteli Rusi kmalu umakniti iz Liaojanga.

Car Nikolaj.

PETROGRAD 31. Car Nikolaj se je danes popoldne povrnil v Peterhof.

Baltiška eskadra.

KRONSTADT 31. Baltiška eskadra je priplula v pristanišče.

Ruska križarka »Don«.

RARCELONA 31. — Ruska križarka »Don« je odplula od tukaj. Kakor se govori, je križarka dobila ukaz, naj zasleduje dve angleški ladiji, ki vozijo vojno kontrebando.

Brzobjavne vesti.

Dr. Koerber v Galiciji.

LVOV 31. Ministerski predsednik Körber je dospel sinoči semkaj iz Přemyšla. Na kolodvoru so ga vspeli načelniki oblastnij.

LVOV 31. Na »prejemu« sodnijskih uradnikov je govoril predsednik višega dež. sodišča Tehorznicu zahvalivši se ministru za njegov obisk ter je poudarjal, da izvršujejo sodnijski uradniki svojo službo strogo objektivno in po možnosti hitro.

poslušal mirno in hladno. Naposled so prelomili palico in ugasnili svečo.

Predali so ga krvniku.

Dokler so mu vezali roki od zadaj, strese je po vsem telesu. Čutil je, da je predan na milost in nemilost svoji ljubimki. — Sama ti prinesem pomiloščenje, — je mrmral potihom ekozi zoba, a preko bledega obraza mu je preletel nežen osmeh.

Policijaki uradnik je pogledal na uro ter šepnil nekaj krvniku. Naloženo mu je bilo, da do gotovega trenutka čaka na pomiloščenje.

Sedaj so vodili Miroča po stopnicah na vzvišeno morišče; sedaj je stal gori in se oziral okolo sebe. Neizmerna množica ljudstva je uprla vanj svoj nemi pogled. Nikjer ni bilo opaziti najmanjšega gibanja, ki bi bilo kazalo na prihod caričin. Nenavaden strah je objel Miroviča, kolena so se mu šibila. Pred njim je stala strašna klada, krvnik je že naslonil nanjo svojo sekuro. Hoteli so mu zavezati oči, ali on ni dopustil tega; gledal je proti severu, odkoder je imela priti

Izrazil je tudi željo po ustanovitvi novih sodišč radi pospeševanja postopanja.

Ministerski predsednik Körber se je zahvalil na pozdravu ter izjavil, da vse kar hočemo, je možno izraziti v kratki besedi: »Hočemo pravično pravosodje!«

LVOV 31. Ministerski predsednik je po zajutruku pri predsedniku deželnega nadso. dišča obiskal deželnega maršala, poveljnika vojnega zbora in ndškofa vseh treh obredov. Na to si je ogledal mesto. Ob 7. in pol uri zvečer je bil na čast Koerberju pri deželnem maršalu grofu Stanisłaju Badenju diner s scarejo.

Na to je ministerski predsednik omenil vedno večje zahteve, ki se nalagajo sodniku. Potem je dr. Koerber sprejel razne deputacije.

Protest mladorusinske stranke.

LVOV 31. Mladorusinska stranka je imela danes ljudski shod, na katerem je protestirala proti poljski upravi, ki uničuje rusinski narod ter proti politiki ministerstva. Po »borovanju« so udeleženci skušali prirediti poulične demonstracije, kar je pa policija preprečila. Šest oseb je bilo aretovanih.

Odpovedane vojaške vaje.

BUKAREŠT 31. Vojaške vaje 4. armadnega zbora so bile radi suše odpovedane. Vlada je znižala ceno za živinsko sol na 3 franke pri kvintalu.

Iz Makedonije.

MONASTIR 31. Neka bolgarska četa je sinoči napadla vas Kradobroi blizu Soluna ter ubila voditelja ondote grške stranke in njegovo obitelj. Na to so je četa zopet umaknila v gore. Obstajajo so podzele obširne vojaške mere, da se v bodoče preprečijo slični napadi.

Škof lavalski Geay.

PARIZ 31. Rimski dopisnik »Temps« je sporočil: Da se je podrgel lavalski škof Geay, je pripisovati vplivu nekih oseb, katerim je papež ukazal, naj se direktno s škofom pogajajo. S tem, da se je škof podrgel, se je odpovedal tudi svoji škofiji.

RIM 31. Škof Geay se je v svoji današnji avdijenci pri papežu odpovedal svoji škofiji.

Grški princ Jurij.

PARIZ 31. »Agence Havas« poroča iz Aten: Grški princ Jurij je odpotoval danes v Kodanj. Kakor se sliši, obišče princ več evropskih dvorov, da pospeši priznanje združitve Krete z Grško, kar je nedavno proglašil plebiscit prebivalcev otoka. Princ izjavi baje tudi ob tej priliki, da noče več obdržati časti komisarja, ko mu koncem decembra 1905 potече službena doba.

Novi državni minister.

HAAG 31. Profesor mednarodnega prava Asser je imenovan državnim ministrom.

PODLISTEK.

Ženski Neron.

Spisal Sacher-Masoch. — Prevel J. S.

X.

Na vzhodu je zarude'a zora.

Debel sneg je pokrival hiše in ulice, solnce je plavalo po nebu podobno okrogli rdeči plošči. Straža, ki je imela odvesti Miroviča na morišče, našla ga je spečega. Žvenket orožja ga je vzbudil, da se je poravnal. V začetku se mu je zibala pred očmi samo podoba ljubljene žene ter mu s sladko nado polnila srce.

Mirovič je vstal in je odločnim korakom zapustil svojo ječo. Saj ga je zunaj čakala sreča in svoboda! Radostno je pozdravil ostri zrak, ki je skoro rezal srce, rdeči sijaj in biserni sneg.

Poravnal, visoko vzdignivši glavo korakal je z vsemohom okolo usten in ograjen z vojaško sukajo. Mnogo ljudij se je nabralo,

22 let ni videla prestolnica takega umorstva. A spremstvo je moglo le počasi stopati naprej. Na vseh oknih in balkonih je stala glava pri glavi in tako so se korak za korakom, malo po malo, približali morišču. Pomislivši na to, je Mirovič prebledel ter zadržel kakor šiba. Duhovnik mu je govoril o grehu, o nagradi, v večnam življenju! — No, on ni čul ničesar. Le jeden glas mu je zvenel v ušesih: — Sama ti prinesem pomiloščenje...

No, bilo je še zelo zgodaj; megle so se razprostirale še po zemlji... pa ako pozabi? —

Ako zaspi?

Gledal je že morišče; visoko je bilo vzdigneno nad glavami naroda, ki se je bil zbral naokoli. Polkovnija pešcev je obpasala morišče; tukaj na čistem prostoru stalo je le nekoliko sanmi odličnih gospa, ki so sedele tukaj v bogatih surkah ter z lorgneti gledale okolo.

Pred moriščem so sodniki pričakovali obsojenca. Še enkrat so prečitali pred njim njegovo krivdo in obsodbo; on pa je oboje

Mrzel znoj mu je obilil čelo, srce mu je bilo močnejše.

V tem hipu je opazil sani, ki so se približevale strelovito hitrostjo vse bliže in bliže. To je bila ona. Carski plašč je bliščal na solnčni svetlobi — on je pokleknil, ozrl se še enkrat k njej, ljudstvo se je zmajalo, a on je položil glavo na klado...

Carica je doletela na bogatih razkošnih saneh, zamotana, v soboljevino, a preko sebe je vrgla ogrinjalo iz rdečega žameta. Razven rdečega carskega plašča je imela na glavi tudi rdečo kapo. Vse to je videl on. Danes mu je bila ona vila, ki daja in jemlje življenje. Zraven nje je sedela drhteča kneginja Daškova.

Caričine sani so razdvojile ljudstvo; ona je zapazila Miroviča — blisk je zabliščal v zraku — kneginja Daškova je zaprla oči.

Sedaj je vzdignil krvnik krvavo glavo v vis in jo pokazal občinstvu. — Živela carica! — je zaorilo z vseh strani. Ona pa se je zadovoljno klanjala občinstvu in za hip je izginala s sanmi.

(Zvršetek.)

Jugoslovanska vprašanja bodočnosti.

II.

Ako si hočemo odgovoriti na vsa ta vprašanja — meni avtor v »Politiku« —, moramo poprej nekoliko premisliti razmere jugoslovanstva. Počasi ali vidno se vrši duševno zблиževanje jugoslovanskih plemen. Trajalo bo sicer še desetletja, predno izobraženi svet popolnoma spozna narodo bitstvo Jugoslovancov, in desetletja še bo trajalo, predno tudi v mase prodre spoznanje, da Slovenec in Hrvat, Srb in Bolgar pripadajo istemu velikemu plemenu, da so bratje ter da je duševno zблиževanje med njimi zgodovinsko dana in predvidjena potreba. Rečena plemena bivajo v kompaktnih masah na ozemlju južne Evrope od Trsta do Črnega morja in skoro do vrat Carigrada. Tudi preko Trsta notri v Italijo se razteza slovensko ozemlje. Ta posamična plemena so ločena le po mejah kronovin ob obstoječi razdelitvi avstrijske monarhije in povsod je opaziti le rahel prehod, komaj razločljiv v jeziku in običajih. Troje je jezikov jugoslovanskih plemen — ker srbsko in hrvatsko sta isti jezik in se razlikujeta le po rabi pismenih črk — so si po sestavi in po načinu izražanja tako slični, da se najljepše umevajo med seboj. Sicer pa ni glavna stvar to, da se ustvari skupen knjižveni jezik, ampak sedanjí odnosi kažejo na resno potrebo samostojnega razvoja individualitet jugoslovanskih plemen v kulturnem, gospodarskem in političnem pogledu, kar pa ne izključuje doslednega skupnega postopanja najprej v kulturnem pogledu.

Največje važno ti je pa tudi gospodarska vzajemnost Jugoslovancov. Že je vidnih znamenj, da se pripravljajo zблиževanje v gospodarskem pogledu. Prvi vspeh kulturnega sodelovanja to po gospodarskem ojačenju posamičnih plemen: ožvljevanje trgovine in prometa. Značilno je, da ljudstvo vedno bolj zahteva novih železnic, kakor na pr. s Kranjskega na Hrvatsko. Ravno po tej okolnosti je sklepati, da posamični sloji naroda kažejo velik interes za trgovino. Da je že sedaj po Savi od Ljubljane do Srbije precej velik promet in da govore vse okolnosti za to, da se bo isti še močil: to je tudi znano dejstvo, mimo katerega se ne more iti brez zanimanja. V doseglednem času bo vsaj ves vzhodni del ju goslovanskega teritorija preprežen s komunikacijskimi sredstvi, železnicami, rekami in kanali, in postane tako magocobetajoče tržišče.

Iz programov posamičnih jugoslovanskih plemen je jasno razvidno, da so uvideli, da so izgubljali, da ni rešitve za njih in da postanejo plen plujega kapitala, ako se ne povzpnejo do najvišje možne stopinje gospodarskega dela. Počasi sicer, ali vendar vidno se je začela pri njih iz malenkostnih razmer domače industrije razvijati prava industrija; ob delovanje polja je začelo postajati racionalno in s tem se viša gospodarska produkcija in promet zadobiva večje dimenzije. Seveda to trajalo še desetletja, predno se ta ekonomični razvoj povzpne do tiste višine, ki zagotovi njega trajni obstanek. Čim pa se to zgodi, odbije brez dvoma zadnja ura prevladovanja plujega kapitala v teh krajih in bo ta poslednji omejen na tiso ulogo, ki mu jo bo odkazoval mednarodni promet.

Prilagoditi hočemo povedati, kako je avtor — tako-le ozri se na razmere jugoslovanskih plemen in na njihovo delovanje in snovanje — na podlagi svojih izvajanj povdarjal neizmerno vsaost Trsta za Slovenstvo in važnost sedanjega drobnega dela tržiških Slovencev.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 31. avgusta 1904.

Vir japonofilskih vesti o dogodkih pred Port-Arturjem kakor da je usahnil popolnoma. Kako vendar kontrastira ta skromnost, ta molk, s prejšnjim krikom, polnem japonofilske samozvesti, ko so enostavno in suvereno ponosom izključali že samo misel, da bi se mogla trdnjava vzdržati pred junštvom in dovršenostjo japonske oblegovalne vojske v pogledu sredstev vojne tehnike!! Tako samozvestni so bili, da so kar napovedovali datum pade trdnjave. To je kipele v časih japonofilskega šovinizma. Ali čim dalje je tek el čas in čim bolj se je bližal določen termin za zavzetje trdnjave, tem bolj in izdatneje so dobivali lekcije o odporni sili trdnjave in nje junške posadke in dogodki so začeli polegoma bladiiti japonofilski šovinizem,

da so polegoma začeli prilivati vode razočaranja v kipeče kupe, dokler niso te zadnje dni skoro popolnoma prišli ob besedo. In če že kaj govore, govore o — nepričakovani rezistenci Port-Arturja.

Tem živahnije je sedaj na bojišču v Mandžuriji valed ofenzive Japoncev. Ali tudi opazujemo na japonofilih iste pojave, kakor smo jih glede Port-Arturja. Tudi tu beže se svojimi vestmi, sli bolj rečeno: željami, precej daleč pred dogodki. Naši tržiški japonofili so danes zjutraj kričali o odločilni bitki, ki da se je razvila pri Ljaojangu. O ne, tako daleč nismo še. Boji zadnjih dni so sicer res precej krvavi, ali za veliko, glavno in odločilno bitko se še niso razvili pogoji. Sedanja ofenziva Japoncev naleta še vedno le na ruske čete, ki so — predstraže. Kdor uvažuje nalogo takih čet, se mora le smejati, ko čita da so Rusi retirirali. In ravno sedaj pišejo Japonfili vsaki dan, da Rusi retirirajo na Ljaojang. Rusi ne morejo retirirati na Ljaojang, saj tam ravno je njih glavno utrjeno taborišče. Le ruske detaširane čete se le vračajo na glavne pozicije, čim so izvršile svojo nalogo.

Sedanjí položaj v Mandžuriji opisuje »Neue Freie Presse« kaj plastično. Na jedni strani je ruska četa v nevidni poziciji. Na drugi strani pa je japonska vojna sila v nedogledni razsežnosti razvrščena za napad. Napadalec ne vidi sovražnika, pač pa občuti njega delovanje po kroglih, ki padajo v njega fronte. S prvega se pojavljajo le granate, ki se razstreljavajo nad glavami napadalec; nu, to ni še tako hudo in napadalec silijo dalje. Sedaj pa navstajajo prve praznine v vrstah. Ljudje padajo, deloma mrtvi, deloma ranjeni; vendar pa se ne vidijo rane in napadalec drve dalje. Ali ko začnejo kosi razstreljiva očividno trgati ude od telesapoteh ponehuje srčnost tuji v najhrabrejši četi. Napredovanje se pretrguje tem pogostje, čim bližje prihajajo napadalec do sovražnika. Končno se polsčeta napadalec nekaj indifrentizem, ki se pa v ogaju sovražnikove infanterije, ki hkratu neizmerno večja izgube, povčuje v neukrotljivo razurjenje. Najneugodnejši utis napravljaja na napadalec okolnost, da ne vidijo sovražnika, valed česar začneja hkratu upadati pogum. Iz tega sanja jih je istotako težko spraviti kakor iz zavetja, ki jim daja obrambe pred ognjem sovražnika. Morda je — pravi »Neue Freie Presse« — pri Japoncih drugače, ker oni poznajo baje le zmago ali smrt. Ali s takim samozrtvovanjem se nič ne koristi domovini in zgoditi bi se moglo, da v naskok h na ruske pozicije japonska vojska izkervavi, ne da bi dosegla zmag. Danajski list sidi torej, da se general Kuroki ne čuti dovolj močnega za takov napad na rusko glavno slo pri Ljaojangu. Napasti pa bi mogel uspešno — v slučaju, da bi se ruska vojska umakala — nje zadaje straža. Vsej dosedanjí ofenzivi je namenju dunajskega lista le ta namen, da bi Japonci dobili prostora za nameršene oblegovalnih topov proti utrdbam v Ljaojangu. Po tem takem meni »Neue Freie Presse«, da Japonci dobe tudi v Mandžuriji, če že ne drug Port Artur, pa vsaj kako — Plevno.

To naj održe na misli naši čitatelji, da se ne bodo dajali begati, ko jim bo ropet kakov »Piccolo« pripovedoval o kakih japonskih čudižib.

Odstop grofa Goëssa.

Dunajski »Reichswehr« prinaša daljši komentar k vesti o odstopu grofa Goëssa in piše sila ostro kritiko o uravi tega poslednjega. Oa da ni prav čisto nič predvidel dogodkov. Veliki nemiri povodom štrajka v mesecu febr. predlanskega leta, da so imeli tuji irredentističen značaj in državni sovražni elementi, da so pripravljali iste že dolgo. Grof Goëssa pa da ni nič videl in nič opazil in je čakal, da so ga dogodki povsem presenetili. Mesto namestnika v Trstu je težavno — pravi »Reichswehr« — in zahteva veliko energije in delavnosti.

Kdor pazno čita »Reichswehr«, je mogel opaziti, da je ta list precej glasen v zboru Koerberjevih braniteljev. Ta napad v »Reichswehr« na grofa Goëssa bi nekako potrjal glas, ki se že dolgo širi, glas namreč, da med grofom Goëssom in Koerberjem ni bilo nikoli posebnega soglasja. Verjetno je torej, da je vzrok Goëssovemu odstopu v dejstvu, da dunajska vlada ni pritrdila njegovim predlogom za izvestne reforme v Trstu.

Pred nami navstaja vprašanje: pride-li s spremembo osebe tudi sprememba sistema?

Nekateri hočejo vedeti, da je bil grof Goëssa za spremembo sistema in da je zahteval zato tudi pomnoženje redarstva. Ali da ni vspel s svojimi predlogi. To bi pomenjalo nekak, da gospod Koerber vidi več krivde na strani grofa Goëssa, nego na strani gospodujoč italijanske stranke. Ali to domnevanje ropet ne soglašja s slojimi napadi v večeršnjem »Indipendentu« na g. Koerberja, katerega ime nuje najtebejega sovražnika Italijanov. Naš tržiški položaj je torej v tem hipu v popolni temi.

Drobne politične vesti.

Kronanje kralja Petra. Iz Bolegagrada javljejo, da se kralj Peter po svojem kronanju poda tudi v samo-tan Žiča, in to najbrž dne 27. sept. t. l., kjer se bo vršilo niropomazanje (maziljenje) v prisotnosti le malega števila dostojanstvenikov.

Italijani v Inomostu. Glasilo tirolskih Italijanov, »Alto Adige« laneira misel, da bi si Italijani sezidali v Inomostu »italijansko hišo«, v kateri bi bilo prostora za vse tamošnje italijanske zavode in družstva. Rečeni list dokazuje, kolike vrednosti bi bilo za Italijane v Inomostu tako središče in zbirališče. Torej nekak — »narodni dom«. Včasih jim prihajajo vendar prav tudi slovenski izgledi.

Francija in Vatikan. Berolinski »Lokal-Anzeiger« je prejel iz Rima poročilo, da so se že vsi francoski škofje podvrgli papežu.

Bivšem u predsedniku južnoafriške republike Oranje, Steinu, je angleška vlada dovolila, da se povrne v svojo domovino. Stein je prsegel kakor angleški poddanik.

Higijena v slovenski šoli.

Priljubljeni dr. Živko Lapajne.

(Začetek.)

Poleg tega priporoča moderna šolska higijena krepko gojenje telesnih vaj. Poglejte vojake in naše Sokole, kako dobro se njih zdravju prilagajajo telesne vaje. V naši šoli je sicer telovadba obvezna, toda ta telovadba obsega le par ur na teden, kar je premalo, da bi se vsak posamičnik priučil lepo telo vaditi. Da bi telovadne ure pomnožili, to ni možno, ker je dandanes otrok itak predolgo časa v šoli. Pač pa je ravno v nas Slovenecih nekaj drugega možno in to hočem iskreno priporočati.

V vseh večih krajih (bratje Čahi tudi v vaseh) imamo že sokolska društva. Ta imajo primerne telovadnice in primerne orožje, tu je možno z sistematično gojiti telovadbo. Naj bi se v vseh teh krajih zložili roditelji in naj bi svoje dečke in deklice od 10. leta naprej pošiljali vsako svobodno popoldne v sokolsko telovadbo pod vadiateljstvom sokolskega vadiatelja, ki ima navadno izpit za telovadbo v srednjih šolah. E to bi bil junaki, in lep, dostojno se vedeč naš naraščaj! Tu utegne kdo omeniti, da bi imela morda avstrijska vlada kaj proti temu. V tem oziru pripominjam, da bi ta telovadba šolskih učencev ne imela drugega opraviti z društvom, nego da jej is o izposoja telovadnice, orožje in učitelja. Državi pa je vendar tudi ležeče na tem, da so nje prebivalci zdravi in krepki! Mislim da tudi sokolska društva niso državno-sevarna!

Razum telovadba je šolski mladini priporočati še stedeč: po leti: izleti, hroo astvo (seveda na manjš hribe), kopanje in plavanje v rekah in jezer h; po zmi: drsanje in sk. (Ni jim treba priporočati, da se kepaio, ker to itak sami delajo.) Ravno valed gojenja izletov in prirejanja drugih zgoraj navedenih in sistematično gojenih telesnih vaj so na dobrem glasu razai penzionati, v katerih se mladina tudi telesno skrbno vzgojuje. Tu ti v vojaških šlah se vse to goji, seveda v veliko korist in prospevanje gojencev.

V Ameriki je mnogo — milijonarjev. Mnogo jih je, ki se bavijo samo s konji, avtomobili itd., nekaj jih pa je tudi, ki imajo dobro srce za človeštvo in ti u-tanavljajo bolnišnice, šole itd.

Mi Slovencei imamo malo milijonarjev, mnogo pa ljudi, ki imajo dobro srce. Morda bi pa se našel kak dobrotvorec, ki bi ustanovil šolski decii iz šol družbe sv. Cirila in Metodija nekaj higijeničnega, zdravega, veselega... za počitnice! Menim velik penzijo ob bohinjekem ali kakem drugem slovenskem jeziku. Tu bi se naša nada odpočila, našivila

na zelenih tratah, kopala, plevala in veslala po sinji vodi, hribolazila ob jasnih dnevih in orpala navdušenje za svojo lepo domovino, o Božiču pa drsala na gladkem ledovju.

Zaključujem svojo razpravo s pozivom do slovenskih zdravnikov v večjih krajih, da pokažejo svoje zanimanje za slovensko šolo s tem, da postanejo šolski zdravniki. Seveda brezplačno, kajti, kakor zgoraj omenjeno, pri nas v Avstriji ne poznaamo še te — »novotarije«.

Domače vesti.

Imenovanje. C. kr. primorski namestnik je imenoval c. kr. kancelista Mibaela Vončino oficijalcm in c. kr. orožbiškega narednika Viljema Schaffarja kancelistom c. kr. namestništva.

Obletnica! Včeraj je bila draga obletnica, odkar je bil sedanji tržiško-koperski škof dr. Frančišek Ksaverij Nagl ustoličen na starodavno stolico sv. Justa. Morda ravno danesoji dan ni neumestno vprašanje: Kako stojé stvari v tej škofiji? Kakova je bila ta tega dveletnega pastirovanja?!

Da se ohrani v spominu! Včeraj smo posneli po »Slovenec«, da je tudi celovški škof dr. Kuhn jel postopati proti slovenskemu jeziku nekako — po tržiških izgledih. Župni uradi na Koroškem, tudi v izključno slovenskih krajih, morajo »in deutscher Sprache« voditi matrike!!

Ta utez celovškega škofa involvirasilno negacijo principa enakopravnosti, vsako mrvo pravice našemu jeziku. Ta škofav ukaz je obsodil celo »Slovenec«, ki je organ ljubljanskega škofa, z besedami: »Cerkvena oblast ne sme stopati po poteh liberalne birokracije, ampak mora biti pravična vsem narodom!«

Po tej izjavi prihajamo do logičnega zaključka, da tudi »Slovenec« vidi v ukazu celovškega škofa krivičen čin. A mi vidimo v tej izjavi tudi priznanje, da so škofje celo v cerkvenih stvareh odvisni od drugih posvetnih činiteljcev. To pa je ravno isto, kar mi vedno trdimo in radi česar trdimo tudi v krajih, kjer vohajo narodni in politični boji, škofje ne morejo biti politični voditelji naroda. Ali če vendar hočejo biti, potem pa morajo dovelj svoboda kritike o njih kakor politikih, o vseh njihovih činih, ki izvirajo iz političnih motivov.

Ali, kadar koli smo tako trdili, vsikdar je bil očenj v strehi in anathema ait — prokletstvo nam je gromelo nasproti. Nu, sedaj pa nam je »Slovenec« sam podal izjavo, ki po vsej idravi logiki izveneva v priznanje, da cerkvene oblasti ubirajo poti liberalne birokracije in da radi tega niso pravične vsem narodom!

To smo hoteli posebaio zabeležiti.

Iz municipalne delegacije. Municipalna delegacija je sklenila v svoji zadeji seji, da se začetek gradnje ceste na Škorkjo in začetek gradnje opicija za kronično — kateri del sta bili stavljeni v proračun za leto 1904, — odložita za proračun prihodnjega leta. Dotična zneska 50.000 oziroma 20.000 kron ostaneta obični na razpolaganje za druga nujnejša dela.

To in ono iz Gropade. V nedeljo je imela naša madina ples. Plesalo se je, da je bilo kaj veselega, a ne po pesku, marveč po podu, kar je koristneje za zdravje in za obleke.

Ves ples se je vršil prav mirno, in vsakemu mladeniču, kakor tudi vsakej mladenki se je brala prava zadovoljnost iz obraza. Saj pa tudi ni čuila, ker tu v našem starem gnejzdu itak nimamo drugih zabav, nego ta vsakoletni ples ali kakor se ga sploh imenuje: šagro. Mej gledalci so ptujci posebno udarjali v oči novi poljski čuvaji. Kar se obleke tiče, jim pristojaja prav dobro, le čepica z nje napisom »guardia campestre« na svetli tablici beda vsacega zavednega Slovence v oč. No, tega nso oni krivi, marveč naš magistrat, ki uporablja vsako priliko da bi pokazal svetu, da je tudi okolica italijanska ter skoro zrela za bližnje kralje-tve, kjer re (pa le po njihovem mnenju) cedita sam med in mleko. A radi tega ostane Gropada le po starem, t. j. krsko orlovo gnejzdo. Eden od teh čuvajev je bil tudi popolnoma oborožen, t. j. s handžarjem na strani in z berdanko na ramí.

Proti večeru se je večina občinstva z godbo vred podala v gostilno gosp. Franja Milkoviča, ki je ročno stregel z dobrim vinom. Tudi za pod zob je bil precejšea

izbor, posebno pa je vsakomur ugajala s krivcem rezana domača gojat.

Po večerji, ko so gošči in večina zunanjega občinstva odšli, bilo je pa slišati 15—17 letno domačo mularico, ki je popevala, ali bolje rečeno: čvekala italijanske popevke. A, da resnice povem, da je tamu tak, na tem emu krivi mi Gropajci sami in v prvi vrsti žuži Gropajski fantje, ker sploh dopuščamo, da se ta mladina sploh ponoči šaja na vasi. Saj ne treba bog si ga vedi česa, mokra cunja bo zadostovala.

»Pesnik«-izdajica — morilec. Glaslo viti »Stajerec«, to glaslo glaslo sovražnikov in izdajice slovenskega naroda na Štajarskem, je imelo do sedaj svojega »hišnega poeta«, ki je tisto novinarsko skladišče smradu zalagal s »pe-nimi«, v katerih je sramotil slovenske rodoljube. »Pesnik«-izdajici je ime Alojz Muršič.

Nedavno temu je neki Šegula umoril svojo ženo in jo dal potem zanesti na železnični tr. da bi tako prikril svoj zločin. A na tem činu mu je nekdo pomagal z navetom in dejanjem in ta nekdo je bil — Alojz Muršič, hišni poet »Stajerec«!! Sedaj sedi mož v preiskovalnem zaporu; da-li pa še kuje »pesnik«, sramoteče Slovence, o tem molče naši viri. Vsekako pa vidimo tudi na tem izgedu, kakšni so ti slovenski elementi, ki se jih poslužuje prusjaštvo in rene-gatstvo na Spodnjem Štajarskem.

Nova podzemna jama. — Nedaleč od vasi Šuta (Sv. Tih) pri Komnu je globoka razpoka, ki je lovecem dobro znana, ker v njej gnezdi mnogo dijiš golbov. Pretečeni teden je skočil v brezno 86 letni starček Ivan Stepančič zaradi domačih preprirov. Pastirji so našli pred breznom starčkov klobuk. Toda nihče se ni upal v globočino. Končno so se pojavili lovski paznik Andrej Lega iz Komna. Dvakrat so ga spustili v globočino, a obakrat je moral nazaj, ker je bila 45 m. dolga vrh prekratka. Še se 100 m. dolgo vrhu je dosegel tla. Ni pa mogel sam spraviti mrtvega trupla, ki je že močno trchnelo, iz jame ter je moral še enkrat na vrh, da je vzel za pomoč še enega moža s seboj. Tudi ta sta spravila v vrečo ter jo privezala za vrh. Lega je pripovedoval, da se razprostira od 100 m. globokega brezna velikanska, nad 300 m. dolga jama, ki je polna kapnikov. Prinesel je tudi sboj več krasnih stalgitov. — Občesa, kamor je spadal samomožke, je izplačala Legu 100 K, njegovemu pomočniku pa 50 K.

Kontrolni shodi za leto 1904. Pred pisani kontrolni shodi za rezerviste vojske in mornarice, za enoletne dobrovoljce, ki niso še nastopili službe v crežju, in za nadomestne rezerviste so bodo vršili, kakor vsako leto, v mornariški vojski. Glavni kontrolni shodi za pripadnike vojne mornarice se bodo vršili dne 7., 8., 10., 11., 12. in 13. oktobra; za pripadnike vojske pa 14., 15., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 24. in 25. oktobra. Dopolnilni kontrolni shodi pa dne 25., 26., 28. in 29. novembra po abecednem redu začetih črk priimkom. Začetek ob 9. uri zjutraj. Opozoriti je še, da se bodo dopolnilni kontrolni shodi za rezerviste, ki pripadajo k dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu št. 97, vršili v veliki vojašnici.

Mes'lo paznika je razpisano v kaznilnici v Kopru. Letna plača kron 800, a poleg tega dobiva nameščenec aktivitetno doklado 20% plače, stanovanje v kasarni, 0.84 kg. kruha na dan in monturo. Več se izve iz razglasa v tukišnjem uradnem listu. Pripominjamo le še, da je prošnje predložiti o. kr. državnemu pravdnstvu v Trstu do dne 9. oktobra.

Službo stavbenega adjunkta razpisuje o. kr. nameštstvo za območje državnostavbene službe v Primorju. Eventuelno je razpisano tudi mesto stavbenega praktikanta z adjutantom 1200 K. Prošnje je predložiti do 30. septembra predsedništvu tržaškega nameštstva.

O priliki veselice pevskega društva »Adrija« v Barkovljah, obdržavani v nedeljo dne 28. avgusta so darovali oziroma preplačali vstopnino sedeči gg.: župnik A. Kjuder 10 K, Fran Dollenz 5 K, gospa Eliza ud. Grill 2 K, Jurij Martelanc 2 K, Andrej Pertot 80 stot.; po 60 stot. so darovali sledeči gg.: A. Vodopivec, J. Zafred, J. Krošelj, F. Godnič, Iv. M. Pertot, Leop. Martelanc; po 20 stot.: H. Capič, N. N., N. N., N. N., N. N. Srčna hvala vsem!

ODBOR

pevskega društva »Adrija«.

Umrl je v bolnišnici predsinčnjim ob 11. uri privatni učitelj Fr. derik Giuluzzi, ki je bil aretovan radi afere bomb. Bil je v bolnišnici od prvih dni avgusta. Dne 10. avgusta sta prišla v bolnišnico dva policjska agenta ter sta, na ukaz preiskovalnega sodnika dra. Barzala, proglasila Giuluzzija aretovanim. Ker je bil težko bolan in ni mogel zapustiti postelje, da bi jima sledil, sta agenta pustila stratarja pri njegovi postelji, z nalogo, da ne sme nikomur dovoliti, da bi govoril z Giuluzzijem. O 1. tedaj je bil Giuluzzi vedno zastražen po redarjih, ki so se menjavali vsake 3 ure.

Toplice na javni dražbi. — Dne 1. oktobra t. l. se bodo na sodišču v Laškem (spodnje Štajarsko) prodajale na dražbi omdotne toplice, dosedaj last Teodorja Gunkla. Izhodna cena je 235.410 kron, a iz-pod 117.705 se ne prodajo.

Z nožem. 22 letni tesar Iginij Lonzar, ki stanuje v ulici del Lloyd, se je nahajal sinoči po 11. uri v kavarni »Alf. Alb« pri sv. Jakobu. Okolu 11. ure in pol je Lonzar videl nekoga človeka, ki je stal pred kavarno ter njemu migal, kakor da bi ga zval, naj pride ven. Ko se je Lonzar prepričal, da oni človek res kliče njega, je vstal ter šel iz kavarne. A kamaj je prestopil prag kavarne, že je bil pri njemu oni človek ter mu po bliskovito potegnil preko obraza z nožem, katerega je imel že prej pripravljenega. Lonzar je bil v hipu ves krvar, a oni, ki ga je ranil, je pa takoj pobegnil. Na Lonzarjev krik so prihiti iz kavarne drugi ljudje, mej temi kavaraiški natakari in neki Lonzarjev prijatelj. Ta dva, ne da bi zgrubela čis po nepotrebnem, sta takoj spremila Lonzarja na zdravniško postajo.

Na zdravniški postaji je pa zdravnika konstatoval, da je Lonzar dobil 8 cm. dolgo rano v levo lice, katero mu je izpral ter potem obvezal.

Lonzar trdi, da ne pozna onega, ki ga je ranil. To pa je malo verjetno. Morda se bo tekom današnjega dne zvedelo kaj več o tej stvari.

Kuharico ubila greda. Pod predorom, ki je bil nedavno temu prevrtan blizu sv. Lucije na Goriškem, stoji lesena baraka, v kateri kuhajo za delavce. Minoli teden so železniški delavci odstranjevali neke trame in greda iz-pred predora. Ena velikih gred je pa zdrčala nizdol proti baraki ter udrila v kuhinjo, v kateri se je nahajala kuharica Josipina Medurardi na svojem opraviilu. — Greda je zadela kuharico v glavo ter jo počila na tla s tako silo, da si je siromašna ženska razbila glavo ter ostala mrtva na mestu.

Po enem mesecu. Dne 26. julija sta prišla k peku g. Susiču, ki ima svojo pekarno v ulici dell' Acquadotto, dva mlada človeka ter sta mu ponudila na prodaj neki dvočolesni voz. A dočim sta nepoznana prodajalec skušala prepričati Susiča, naj kupi voz — ker se je Susič namreč branil, slutet, da je voz najbrže ukraden, — sta pa šla mimo pekarni dva redarja, katerima se je zdela nekam sumljiva ona prodaja voza. Na podlagi njiju suma, sta aretirala oba prodajalca, a dočim sta enega, imenom Kristjan S., srečno pritirala na policijo, jma je pa drugi ušel.

Danee bo kszenska razprava na dežel-nem sodišču proti Kristjanu S. A večeraj predpoludne sta pa dva redarja naša njegovega tovariša, ki je 18 letni Fran P., stanujoč na Greti. Redarja sta ga erčala slučajno ter sta ga takoj spoznala in ga aretovala. Odvedla sta ga na policijo, a od tam pa v zapore v ulico Tigor.

Tatvina na barki. Kapetan barke »Giovanni« ki je usidraua ob obrežju Grumula, g. Mauro Sagustio, je večeraj predpoludne prijavil na policijo, da je neznan tat obiskal njegovo kabino. V kabini je pa kapetan imel obešen svoj jopič, a v notraujem žepu tega jopiča je hranil svoj listnec, v katerej je bilo 150 kron v bankovcih in en angleški bankovec za 25 šterl. lir. Neznani tat je vzel listnec z denarjem iz žepa ter jo odnesel sboj. Ob enem je pa tat vzel sboj tudi jopič potnika Mihaela Zani, ki se je z barko »Giovanni« pripeljal v Trst. Ta jopič je bil vreden 12 kron.

Povožen. 57-letnega težaka Ivana Zagarja, ki stanuje v ulici Valdirivo št. 8 je večeraj na prostorih svobodne luke podrl neki voz, a kolesa so mu šla preko nog. Pozvali so telefončnim potom zdravnika se zdravniške postaje, ki je, prišedei k njemu, podelil nebrečnemu možu najuujnejo pomoč ter ga

potem dal prepeljati v bolnišnico, kjer so ga vprejeli v IV. kirurški oddelek.

Razne vesti.

Mati in hči umrli tekom ene ure. — V ponedeljek zjutraj je šla na Dunaju neka Ana Dobeš, ženska 40 let in soproga nekega trgovca z drobnino obiskat, kakor je to delala vsaki dan, svojo mater, 68 letno Marijo Arnold, ki je bila že več mesecev težko bolna.

Medtem ko je Dobeš sedela ob zglavju matere, jo je zadela srčna ksp ter je žena umrla v par minutah.

Starica mati se je pa tako prestavila, da se je neno stanje nrglo poslabšalo ter je izdihala dušo tud ona eno uro potem.

Nov Pasteurjev zavod so otvorili v New-O-Leansu v Severni Ameriki. Tukaj se bodo zdravili od psov vgrizli bolniki popolnoma za-tonj.

Koža kitova je debela 50 do 60 milimetrov; koža velikega kita tehtja večkrat do 3000 kilogramov.

Obrežje Francozke izpodjeda morje neprestano. V poslednjih petih letih so morski valovi pogutnili nič manje nego 115 hektarjev površine obrežja.

Stoletna dvojčka. V Leagdenu pri Göttingeau na Nemškem sta obhajala te dni dvojčka Avgust in Henrik Mayer stoletni rojstni dan.

Plemeniti markiz. Nedavno temu je prišel v London markiz Anglesey v konkurz vsled zapravljivosti. Upniki so dali zapleniti njegovo imovino in tako so prišle vse obleke in druge stvari markizove na javno dražbo upnikom na korist. Markiz je imel nič manje nego 227 sslonskih oblek, nadalje 362 telovnikov, 100 svršnikov, 61 žaketnih oblek, 73 frakov, 142 parov čevljev, 150 jutrajnih oblek, 82 hišnih sukenj, 278 parov rokavic in 453 kravat.

Posebno pozornost je vzbudilo veliko število kozuhov, ki so prišli tudi na boben. Samo eden i tih je bil cenjen na 24.000 kron.

Nova poštna iznajdba. Na poštah avstralskih Zvezah držav zamore vsakdo, ki nima časa, da si kupi poštne znamke, vreči svoje pismo v odprtino automata, peni (8 stotink) pa v drugo odprtino. Ko je to izvršil, se že nahajajo na kuverti tiskane besede: »Plačal I peni«, ki veljajo potem namesto znamke.

Morja pokrivajo na zemeljski krogli okroglo 374 milijonov štirjaških kilometrov (Dalje na četrti strani.)

Išče se dečka-vajenca za manufakturno trgovino v ulici Belvedere 32.

Inteligentna devojka želi do-pisovati z duhovitim 30—35 letnim neodvisnim jugo-slovanom lepega značaja. Ponudbe pod »Domovina« na upravo našega lista.

Mož, vdovec, z več tisoč kron gotovine in velikim poznanjem v Trstu, se želi združiti z solidno, kakoršno koli obrtjo ali dobrim podjetjem, v mestu ali v okolici. — Ponudbe je pošiljati na upravo tega lista pod naslovom: „Gotovo bitje 49“.

== Pisarna ==
Dr Gregorina in Dr Slavika
se je preselila 24. t. m.
v
„Narodni dom“
uhod
ulica Giorgio Galatti št. 18,
II. nadstr.

trstian okus kave dočate s primestjem
Vydrave žitne kave
POSKUŠITE SI! Vzorec dragovoljno.
Polna 5 kg. posilja 4 K 50 h franco.
„DOMACI PRIJATELU“
vsak odjemalen zastoj posilja masovno.
Vydrava žitna kava Proga-VII.

oooooooooooooooooooo
Tovarna pobištva
Aleksander Levi Minzi
— ulica Tesa št. 52 A —
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje)
Cene, da se ni bati nihake konkurence
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
—————
—————
oooooooooooooooooooo

F. PERTOT, urar, v TRSTU
ul. delle Poste 9, palača Galatti (zadej Narodnega doma)
— Prvi slovenski urar. —
Ima velikansko zalogo ur vseh vrst iz najslavitejših tovarn.
Veliki izbor zidnih ur, koje daja tudi na obroke.
Priporoča se svojim slovenskim rojakom!

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)
tovarna pobištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo
zalogo pobištva
prej ANTON ČERNIGOJ
via dei Retteri šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi
Največja tovarna pobištva primorske dežele.
Pobištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.
Vsaka konkurenca je izključena. Album pobištva pošlje se brezplačno.
Prodaja se tudi na mesečne obroke.
Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Čevljarnica
SILVIO MONICO
se je preselila iz ul. Riborgo št. 10.
v ulico Malcanton 8.

ozirema 73 odstotkov njene površine, dočim se ceni vso vodno množino na 2170 milijonov kubičnih kilometrov.

Vojno brodovje angleško šteje 54 oklopnjač, 24 oklopnih križark, 104 navadne križarke, 231 torpedovk in pet podmorskih ladij.

Najstarejšo ladija v Evropi, ako ne sploh na vsem svetu, ima Švedska. Ladiji je ime »Emanuel« ter je bila zgrajena leta 1749. Rabi se še vedno za prevažanje lesa.

Opozorjamo naše cenjene čitatelje na oglas trdke naših dalmatinskih rojakov Bilškovič & Arambašič, ki ima svojo zalogo pristnih dalmatinskih vin, kakor tudi olja lastnega pridelka v Trstu, ulica Sanità št. 22.

Trgovina.

Borzna poročila dne 31. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.02—19.05, angleške lire K —, do —, London kratak termin K 239.60—240.—, Francija K 94.90—95.10, Italija K 94.90—95.05, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.30, nemški bankovci K —, avstrijska ednosta renta K 99.15—99.40, ogrska krona renta K 97.—, 97.25, italijanska renta K 102.75, 103.75, kreditne akcije K 650.—, 652.—, državne železnice K 636.—, 638.—, Lombardi K 87.50—89.50, Lloydove akcije K 659.—, 663.—, Srečke: Tisa K 323.—, 327.—, Kredit K 460.—, do 472.—, Bodenkredit 1880 K 304.—, 314.—, Bodenkredit 1889 K 296.—, 306.—, Turške K 129.50 do 131.40 Srbske —, do —.

Dunajska borza ob 2. uri popold.

Državni dolg v papirju	100.10	100.15
Avstrijska renta v srebru	100.10	100.15
Avstrijska renta v zlatu	119.05	119.10
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.15	91.10
Ogrska renta v zlatu 4 1/2 %	118.80	118.85
" " v kronah 4 1/2 %	97.10	97.10
" " renta 3 1/2 %	88.95	89.10
Akcije nacionalne banke	1615.—	1613.—
Kreditne akcije	648.50	649.25
London, 10 Lstr.	239.62	239.65
100 državnih mark	117.17 1/2	117.12 1/2
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.02 1/2	19.03
10 ital. lir	94.34	94.95
Cesarski cekini	11.34	11.34

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.52, 5% italijanska renta 103.87, španski exterior 87.82, akcije otomanske banke 569.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi 95.—, unificirana turška renta 87.60, menične na London 252.50, avstrijska zlata renta 102.70, ogrska 4% zlata renta 100.75, Länderbank —, turške srečke 123.75, parizka banka 118.8, italijanske moridijonalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.65. Trdja.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 87 1/2, italijanska renta 103.—, tržni diskont, 2% menične na Dunaju —, dohodki banke 300.000 izplačila bank —, Trdja.

Tržna poročila 31. avgusta.

Budimpešta Pšenica za oktober 10.55 do 10.65, za april 10.75 do 10.75, Rž za oktober 7.93 do 7.94, za april 8.25 do 8.27, Oves za okt. 7.06 do 7.07, za april 7.30 do 7.31, Koruza za september 7.32 do 7.33, za maj 7.31 do 7.32.

Pšenica: ponudbe srednje; povprševane slabotno, mrtvo. Prodaja 16.000 meter, stol, deloma za 10 stotink znižanja. Druga žita za 5 do 10 stotink znižanja. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg —, frk. za dec. 45.50.

Hambur g. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37.—, za dec. 37 1/2, za marec

36 1/2, za maj 39.—, vzdržano. — Kava Rio navadna loco 35—36, navadna reelna 37—39, navadna dobra 40—42.

Hambur g. (Sklep.) Sladkor za avgust 21.35, za sept. 21.90, za oktober 22.35, za dec. 22.75, za marec 22.50, za maj 22.70. Stalno. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpila, pro mptna K 66.50 do 68.00, za september K —, do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Meli-pila promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K —, do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 1/2, 10 1/2, Java 11 1/2, t.h. Stalno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 stotink zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž za sept. 15.50, za september-december 15.75, za nov. februar 16.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.35, za sept. 22.50, za september-december 22.85, za november-febr. 23.55. (mirno). Moka za tekoči mesec 30.20, za sept. 30.60, za sept.-december 30.70, za november-februar 31.40 (stalno) Repično olje za tekoči mesec 49.—, za septem. 48.75, za sept.-december 49.—, za januar-april 50.25 (mirno). Šjirit za tekoči mesec 43.25, za sept. 43.—, za sept.-december 41.—, za januar-april 40.25 (stalno). Sladkor surov 88° usn nov 26.—, 26 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 29 1/2, za sept. 29 1/2, za okt.-jan. 31 1/2, za januar-april 31 1/2 (mirno) rafiniran 61 1/2—62 Vreme: oblačno.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen)

in vležane (Lager)

Pivo

v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 13

Novi velik dohod

blaga za moške obleke

iz tu- in inozemnih tovarn

za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, surovin, pregrinjaj, spodnjih srajc, modercev in vseh drugih manifakturnih predmetov.

Velika množina moških srajc vseh vrst belih, barvanih ali od satena.

Velik izbor kravat, ovratnikov in zapestnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hitty

TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.

Anton Skerl

mehanik

Piazza de'le Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priloge za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Tovarna kisa

Bruschina & Krovath

Trst. — Riva Gramula 6 — Trst.

Zaloga vinskega kisa in različnih specijalnih kisov.

Konkurenčne cene.

Sprejem

kmeta (kolona)

poročenega brez otrok, s plačo K 60.— na mesec in 1 poličem mleka vsak dan. Stanovanje prosto.

Andrej Štolfa.

Trst, ulica Giulani 34.

Prodajalnica jestvin in kolonijal, napoljskih in tuzemskih testenin, olja, kisa in mila

Ivan Počkaj v Trstu

ul. Petronio 2, vogal ul. Settefontane.

Zaloga moke, žita, otrobov na izbero.

JOSIP TALAMINI

Trst — ul. della Pietà 13 (dvorišče) — Trst.

Zaloga istrskega in dalmatinskega vina, marsale, vermutha ter najfinjšega rofoška v boteljkah.

Dostavljanje na dom.

Radi pomanjkanja

prostora so za nisko ceno na prodaj dva lepa konja posebne vrste, pripravna za kočijo ali voz ter jedna kobila prave angleške pasmine. Vsi trije so brez vsake napake, za kar se tudi jamči. Ponudba je p sati no „F. M.“ na upravo „Edinosti“.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke, Jope črne in barvane v velikem izboru ee od satena in platna, kostumi sateneni platnjeni za otroke. Velik izbor snovij za obleke po meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je vedno obložena z izdelki najboljših tovarn Češke, Kormina in Cervinjana.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDEA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Trgovcem z jestvinami

v Kozini in okolici priporoča svojo

veliko zalogo moke

iz parnih mlinov Schoeler & C. o dvornih zalagateljev

v Ebenfurtu in na Dunaju

IVAN ŠIŠKOVIČ
trgovec v Kozini.

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladčičarno

Vsakovrstno sladčice ter 3 krat na dan svež kruh raznih vrst.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Fragi.

Rezervni fond 29,217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78,324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Sprejema zavarovanje Sloveskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premoženje požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cejuje takoj in nanajkuntneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

—

Dovoljuje iz čistega dobička izdati podpore v narodne in občnokrajne namene.

V kratkem se otvori

prodajalnica manifakturnega blaga Ambrosich & Modricky

TRST — ulica Belvedere št. 32 — TRST

Bogat izbor vsakovrstnega sukna za gospe, platenine, kotenine, maje, žepne rute v vseh barvah, fuštanj, nogavice pletene za moške, ženske in otroke. Pletenine. Pregrinjala, pogrinjala, preproge. Rute vseh vrst in barv za na glavo, šjali iz volne in bombaža. Gefir, perkal in batist, perilo za moške in otroke. Drobnarije.

Konkurenčne cene.

Ulica Belvedere št. 32.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih plaem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prometo izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in oskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnočuje napale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Ekompt in inkasso menic.

Daje predupne na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borisa avročla.

Podružnica v Špljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigja.

Promet s šeki in nakaznicami.